

VIROLET

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

Suïcida original

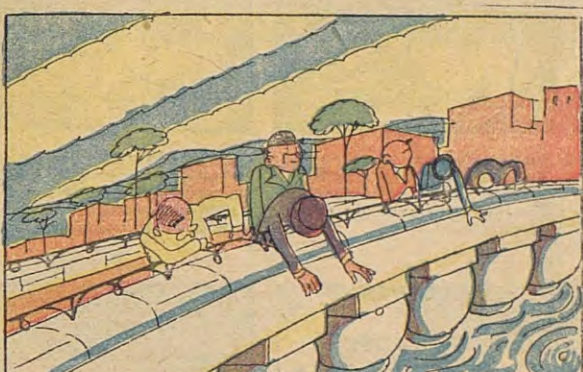
per CASTANYS

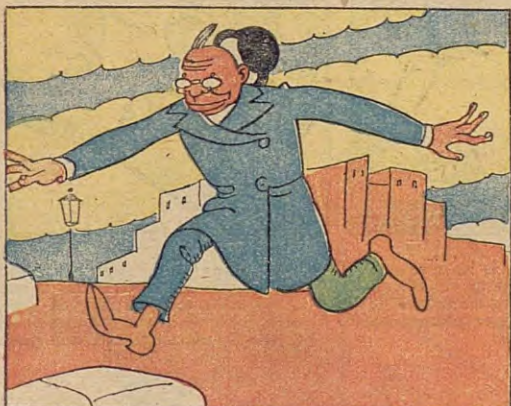
El senyor Llagostera tenia de pagar una lletra de 3'45 pesetes i no sabia d'on treure els diners per liquidar-la.

I va creure preferible liquidar ell. Però com que no tenia cap eina a propòsit per posar fi als seus mals-de-cap, decidí morir ofegat.

En aquella hora el pont era ple de gent que s'entretenia tirant trossets de pa als peixos i esguardant amb l'ànima dolça la corrent tranquil·la del riu.

El senyor Llagostera es donà forta embranzida en plena febre de suïcida desesperat, i sense reflexionar...

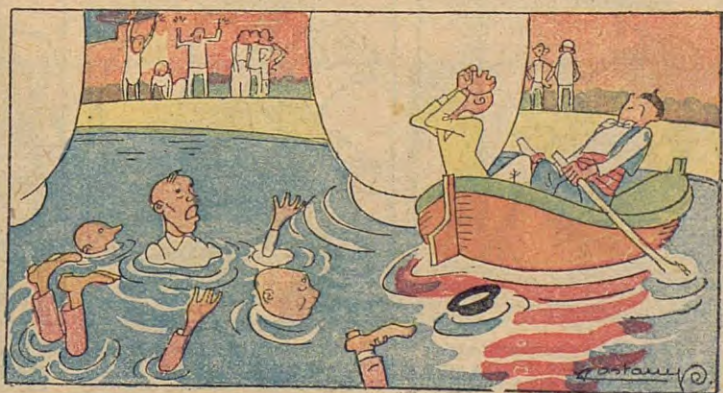
s'abocà a la barana del pont, clavant furiosa estrabada i llençant-se a fer companyia als peixos joganers.

En veure-ho, el barquer s'apressà a salvar-lo.

Però heu's aquí que amb l'embranchida, la barana del pont va cedir i tots els que hi estaven abocats ca gueren al riu.

I el senyor Llagostera, salvat per aquella barca providencial, hagué d'observar, esma perdut, com tothom s'ofegava i ell seguia tan suïcida i tan viu com abans.

Història de l'últim espectre

per GRAPA

L'història d'aquest espectre és molt antiga. Molt més que la dels altres espectres, perquè el nostre devia portar al damunt algun mal fet indesijable.

Era l'espectre d'un gentilhome de mals instints que al segle XVI assassinà premeditadament i amb traïció un germà seu, per causes que no és del cas enumerar.

Oh, els bons temps! Eixia pels camins, entrava din re e's pobles i feia tremolar el ferreny soldat el mateix que la fembra espantadissa.

Però el món anà civilitzant-se i cada dia eren més terribles els perills pels espectres. Alguna potència subterrània els deva compadir i obri la terra. Tots els espectres desaparegueren...

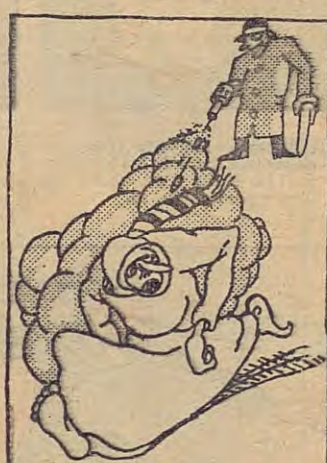
menys el nostre heroi, al qual un penosíssim atac de reuma li havia llevat tota lleugeresa. I es retirà a una balma.

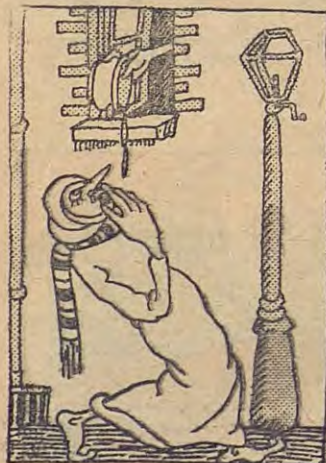
Passaren els segles, fins que una nit, cansat d'aquella vida sedentària, decidí sortir. En arribar a la carretera, una cosa que ell suposà una bestia paorosa li donà un ensust formidable.

L'espectre, amb la seva sortida, tingué la més trista desil·lusió. La gent d'ara ja no era com la d'abans i l'home li havia perdut lamentablement el respecte.

Si tractava de fer esgarriar algun ciutadà en una cantonada, aquest li responia amb un raig de trets, el soroll dels quals era una de les tortures més tràgiques que podia sofrir.

L'espectre havia perdut tot el seu prestigi. Un dia que feia uns crits paorosos sota d'un balcó amb el fi de no deixar dormir un pacífic burgès, li llençaren al damunt un líquid dels més repugnants.

Per fi, la sort li somrigué. Un poderós empresari nord-americà, engerat de l'existència d'un espectre del segle XVI a Europa, indiscutiblement autèntic, s'embarcà.

I després de moltes i llargues gestions, pogué contractar-lo i endur-se'l als Estats Units, terra que no havia petjat mai cap espectre veritable...

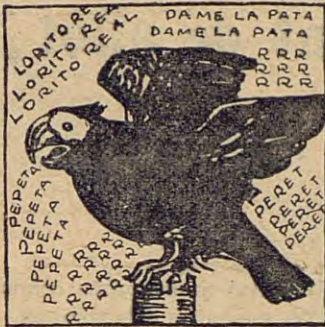
per exhibir-lo davant la mirada àvida dels seus compatriotes, en un dels teatres de més anomenada de New-York.

Auca del lloro xerraire

per MIRET

Al Comte de Matamoro
varen regalar-li un lloro.

Com que era massa xerraire,
volia dar-lo al drapaire

Pensant fê una gran finesa,
l'encoloma a la Comtesa

A la primera picada,
se li emporta una arracada

Un consell li donà l'àvia:
que el fiqués dintre una gàbia

Una tarda a part de vespre
el penjava a la finestra

El Baró de Beta-blava
per aquell indret passava

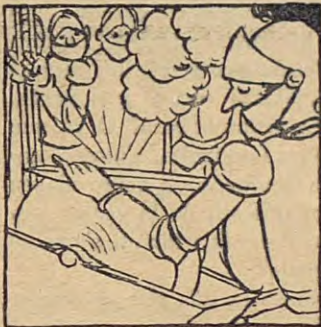
I fou gran sa indignació
sentint-se dir: — Carrutcló!

I com que era tan valent
se n'anà a cercar més gent

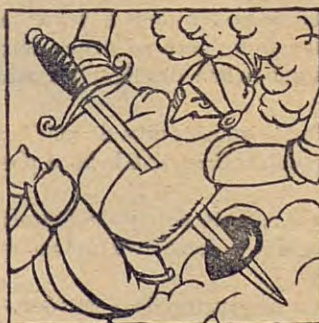
El Compte, des del terrat
veié el seu castell sitiàt

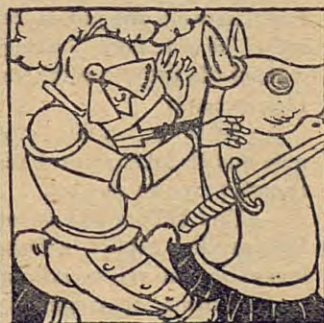
I amb destresa, diligent
fa formar la seva gent

Ja s'entaula el gran combat
repartint-se l'estofat

Al temps de dir: *tururut*
quí gemega ja ha rebut

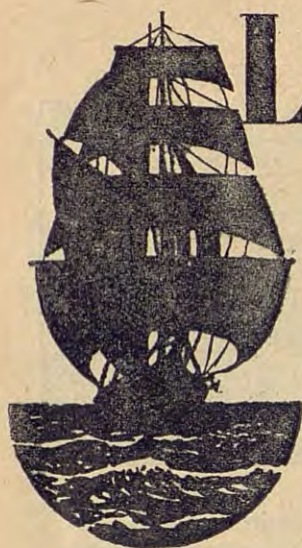
Ja ha begut oli el Baró
i el Compte rep del carpó

Es molt trist haver de dir
que tots hi varen morir

O ironia de la sort!
Tan sols el lloro no és mort!

LAU

les aventures d'un aprenent de pilot, per CARLES SOLDEVILA

(Continuació)

IX

Una lliçó d'energia

Era ben avançat el matí quan el Roig va obrir els ulls i dins el seu cervell afeblit pel dejuni va començar d'ordenar les confoses sensacions que li pervenien. On era? Aquelles branques que li fregaven la cara què designaven? I aquell aire?... Havien deixat oberta alguna porta, segurament... On havien anat a raure el llençol i la flassada?

Ah, sí; començava a comprendre. No era a casa seva, a Vilassar. El seu llit no s'assemblava pas a aquest jaç de vimet i de terra que l'endoloria de cap a peus. Aquell cel blanquinós que es badava sobre els seus ulls era el cel de la Patagònia; les branques que li fregaven la cara eren la seva única protecció i el seu únic aixopluc. Qualsevol moviment sobtat podia delatar-lo. Els seus salvatges perseguidors eren a vint passes només.

Era aiximateix. No calia dissimular-se la realitat amarga, aprofitant les febleses de la imaginació que es complavia a suggerir-li el record d'uns despertars altrament dolços i confortables. Al capdavant el Roig aconseguí situar-se. La seva primera operació fou de parar l'orella per sentir les remors de l'acampament iakanatge. Res. Ni una veu, ni una fressa. Es que tal vegada la debilitat l'havia tornat sord? O és que tots els seus enemics, homes, dones i quitxalla, s'havien embriagat i dormien? Cautament va incorporar-se sobre el seu jaç de vimet. També havia perdut el sentit de la vista o era veritat que sobre el lloc ocupat anit per la tribu no s'aixecava cap tenda ni cremava cap foguera?

Després d'una estona de fregar-se els ulls s'en va arribar a convèncer i amb penes i treballs va posar-se dret i va sortir de l'amagatall. Era extraordinari allò, de trobar-se sol al bell mig de la pampa, sense testimonis, sense escarcellers. El pobre Roig no s'en sabia avenir i si les cames no li haguessin fet figa s'hauria posat a saltar i a ballar d'alegria.

Aquest rampell va ésser ben fugaç. Després d'haver menjat goludament algunes arrels que no el varen refer gens ni mica, va comprendre que la seva llibertat no era cap dó envejable. Sense armes per caçar, no trigaria a morir-se de fam, o cosa més breu, a ésser devorat per un puma o per un escamot de xacals. Sense cavalls, poc podia pensar en arribar a algun poblat espanyol atravesant els centenars de llegües que segurament l'en separaven. Aleshores que li calia fer?

El record d'En Lau, del seu company comprat pels poiutxes, va irrompre violentament en la seva memòria desballestada. I va avergonyir-se de no haver-hi pensat tot d'una, com si fos culpable d'una infidelitat horrenda.

— Lau! Lau! Et vaig dir que vindria amb tu i hi vindré!

Des d'aquest moment les desorientacions del Roig cessaren i va començar de caminar cap al Nord, cap un punt de

l'horitzó on una prima columna de fum blavós assenyalava l'acampament dels poiutxes.

Hi va arribar cap al tard, després de moltes caigudes, de molts esforços que tot just li deixaren esma de cridar: — Xaua, xaua, xaua! quan era a poques passes de les primeres tendes.

De seguida sortiren a rebre'l i de seguida el reconegueren. El Roig no les tenia totes. Era natural que no li fessin cap mal puix que ell es presentava pacíficament i amicalment, amb les mans enlaire i el crit de xaua! als llavis. Però qui pot refiar-se mai dels acudits d'aquella gent mig boja.

L'atabalaren a còpia de preguntes que ell no entenia i que contestava fent que sí amb el cap i estrenyent les mans de tothom. No oblidà tampoc de fer senyals perquè li donguessin aliment.

Els caps de família, davant d'aquell cas, varen celebrar consell. Els poiutxes, afortunadament per al Roig, no duïen l'honradesa comercial fins al punt de tornar un esclau que no havien comprat i que espontàniament els venia a les mans. Varen comprovar que els iakanatxes havien alçat l'acampament i que, per tant, retornaven vers les terres del Sur, camp acostumat de llurs caceres, i resolgueren d'apropriarse el Roig definitivament.

Del resultat de la deliberació el xicot no va tenir-ne una notícia gaire extensa ni gaire entenedora. Però el bocí de carn que li varen donar i la indicació que li varen fer per què entrés a la mateixa tenda on geia En Lau, li va fer creure que el perill havia passat.

Com varen abraçar-se els dos catalans i guines llàgrimes de viril alegria varen solcar les galtes d'En Lau en imaginar la fidelitat del seu amic!

— Explica, cuita... Com has pogut fugir?... Com has aconseguit enganyar la seva malfiança?..

El Roig prou volia contar per peces menudes la seva feta però tot just començava, la fam podia més que la vanitat i mossegava amb fúria el seu bocí de carn sangonosa.

— Doncs... mira... Vaig aprofitar l'ensopiment... Però ara deixa'm menjar, saps?... Fa dos dies que no tasto res...

— Menja, menja — feia En Lau somrient. — Sembla mentida! Creu-me que ja feia cabal de no tornar-te a veure mai més. L'idea de fugir l'he tingut com tu, però no m'han deixat mai sol i fa tot just mitja hora que m'han deslligat les mans i les cames...

— Sí? Doncs em feia l'efecte que aquests eren de més bona geia que els iakanatxes — responia el Roig amb la boca plena i sense parar de menjar.

— Um! Millors que els altres... Tots són prou brètols... Però explica, explica la teva fugida! — demanava En Lau amb una curiositat vehementíssima.

Finalment, apaivagades les exigències de l'estòmac, el Roig va poder contar tots els incidents esdevinguts des de l'hora terrible en que els varen separar fins a aquest moment en que el simple fet d'haver-se retrobat els semblava una benaurança inefable.

La vida dels dos captius a la primeria no va ésser gaire diferent de la que menaven sota el poder dels iakanatxes. Mai no els deixaven sols; muntar a cavall els era prohibit; els cops sovintejaven.

Els dos nois s'havien proposat, de vèncer a còpia de trassa i paciència, l'aspre recel dels seus amos, com únic mitjà per arribar a fer una temptativa de fuga amb probabilitats d'èxit.

Un dia, a l'acampament hi hagué una agitació extraordinària. Lau, que treballava obstinadament a comprendre el llenguatge dels patagons i que començava a treure l'entrellat d'algunes frases, deduí que un grup d'homes de la tribu es preparava per saquejar algunes «estàncies» espanyoles. Va escoltar amb més delit, sense deixar, però, de treballar amb l'aire més estúpid i absent que li fou possible d'imposar a les seves faccions.

Les primeres «estàncies», es a dir, les primeres deveses habitades per gent blanca no eren tan apropiades com convenia als captius. L'expedició dels poiutxes havia de durar forces dies i salvar una distància enorme. Lau pensava: «El dia que poguem arribar a escapolar-nos de l'acampament, quants d'obstacles i perills hauré de superar encara!»

Com que marxaven gairebé tots els homes vàlids, els poiutxes feren muntar a cavall a En Lau i al Roig i els encomenaren amb mil amenaces la cura dels ramats de la tribu. No els deixaren mai sols, tanmateix. Tres o quatre indis, muntats en cavalls més ràpids i vigorosos que els seus curaven dels ramats i d'ells amb una malfiança infadigable.

De tota manera, els dos catalans varen alegrar-se qui sap lo de trobar-se galopant tot el dia a l'entorn dels moltons i les vaques. D'una banda experimentaven la satisfacció d'exercitar-se en un deport noble que afalagava llur imaginació juvenívola; d'altra banda, aprenien la ciència que més útil podia ésser-los en aquella immensa planura.

Els expedicionaris varen trigar a prop d'un mes a tornar. Llur arribada va ésser triomfal. Duïen botí de tota mena: un noi de vint anys, bestiar, roba, coberts, estres de cuina, armes. Lau i el Roig varen entristir-se contemplant l'estesa d'aquelles coses que representaven la ruïna de moltes llars i el sacrifici de moltes vides. Sobretot aquell jove de posat fereny que no els llevava la vista de sobre, feia una pena! Talvegada era l'únic sobrevivent d'una lluita aferrada en que havien sucumbit pares, germans i germanes; potser havia estat segrestat per sorpresa sense haver-se pogut defensar i en sentia un despit inconsolable.

Pobre minyó! Mirant-lo en Lau i el Roig semblaven oblidar llur pròpia desgràcia. Un instant que varen ésser-li apropiats varen provar de lligar-hi conversa.

— D'on sou? On us han agafat? — demanava En Lau, abaixant la veu tant com li era possible.

El noi va trigar uns segons a copsar el sentit d'aquelles preguntes fetes en una llengua que no era la seva.

— «Soy argentino, hijo de vascongados... Me llamo Javier Goysueta» — feu finalment amb l'accent d'una rancúnia inaplacable. — «Me agarraron por sorpresa en una estancia que tenemos... que teníamos!.. a veinte leguas del poblado de Santo Espíritu... ¿Y ustedes cómo os halláis en manos de esos canaias?»

Anaven a contestar els catalans, però els indis que es varen adonar de la conversa cuitaren a allunyar En Goysueta.

El repartiment del botí no fou llarg, ni difícil, ni no havent-hi vi, la joia del robatori no degenerà en orgia.

Vingué la nit. Tot hom s'arrecerà en les tendes i un silenci greu tot just esquincat pel crit d'algun ocell de rapinya va regnar a l'entorn de l'acampament.

Ni En Lau ni el Roig podien adormir-se. El record de aquell minyó argentí no els deixava aclucar l'ull. La tenda on l'havien posat els poiutxes era a poques passes de la llur; la veïen per una escletxa, a la claror de la lluna creixent.

— Goysueta, Javier Goysueta — repetien de baix en baix com trobant un plaer pueril

a pronunciar un nom d'estirp europea, després de cinc mesos de no sentir altres noms que els dels iakanatxes i dels poiutxes. I evocaven el seu mirar ple de rancúnia, d'ira, de foll desig de revenja.

Endevinaven que per aquell minyó l'esclavatge no era una terrible desgràcia aïllada, sinó que era un epíssodi més en en la lluita secular de dues races.

El fil d'aquestes reflexions va ésser bruscament trencat per un esdeveniment que, imprevist com era, tenia tot l'aire d'una fantasmagoria. La tenda que els dos amics miraven amb tanta tristesa, va obrir-se tot d'un plegat, i d'un salt, com empès per un ressort potentíssim, va sortir-ne el jove crioll. Caigué just sobre les espatlles del centinella.

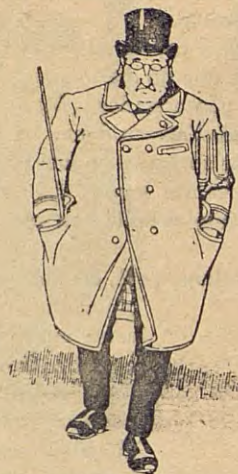
Els dos catalans amb prou feina pogueren sufocar un crit d'admiració i d'angúnia. El centinella havia caigut a terra feixugament; sense deixar-li temps de refer-se. Goysueta va apretar a córrer vers el ramat que dormitava a vint canes de l'acampament, va pegar un altre vot increïble i va partir, ràpid com una exhalació, sobre un cavall sense brida ni sella.

(Continuarà)

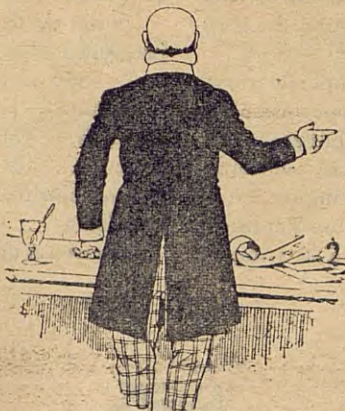

L'orador cotorra

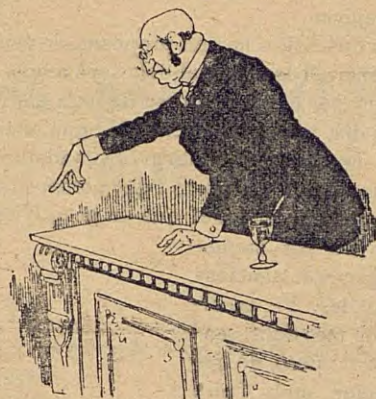
per MECACHIS

Segons conten les cròniques, visqué no fa pas molt temps, un D. Fulano de Tal, que era un prestigi indiscutible en l'oratoria espanyola.

Un matí va disertar en l'Acadèmia de Ciències, sobre la influència de la *hipotètica* en els *catetos*.

I dues hores després a l'Ateneu sobre les escoles econòmiques modernes des del temps del nostre pare Adam Smith.

Després de dinar, va donar una conferència en el *Centro Instructivo del obrero* exposant els múltiples aspectes de la qüestió social.

Ja entrada de fosc, prengué la paraula en el comitè per desenrotllar davant dels seus correligionaris, el programa parlamentari del partit.

I tot plegat va finir amb un banquet polític en el qual D. Fulano va resumir els brindis.

De resultes del banquet, el conspicu orador es posà malalt i en poques hores entregà l'ànima a Déu, víctima d'una intoxicació misteriosa.

No hi havia dubte: Havia mort enverinat. Però en els innombrables anàlisis fets per els metges, el verí mortífer, no sortia per enlloc.

L'únic que estava en el secret, era el cuiner. En fregir la truita que es va menjar D. Fulano, hi havia posat massa julivert.

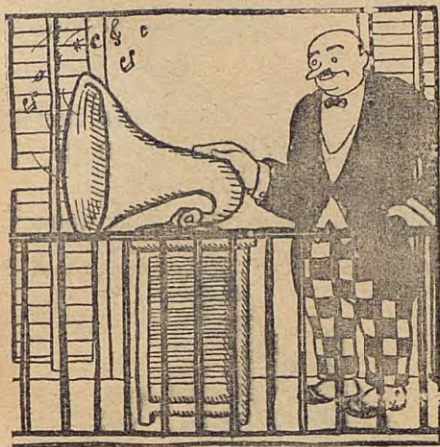
Gran concurs de quartetes il·lustrades

Continuem rebent un xàfec d'originals que esparvera!

Encara hi sou a temps!!!

Vegeu les condicions publicades en números anteriors. i preneu part tot seguit en aquest concurs. El dia 15 d'aquest mes, fineix el plaç d'admissió. Es començaran a publicar el número vinent.

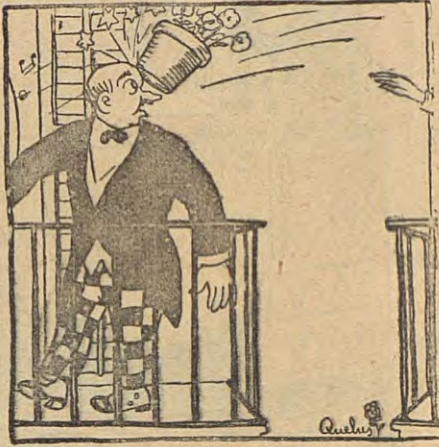
Rodolins incomplets

En Sirera en el balcó

La musiqueta amohina

I son enuig manifesta

FRASE FETA

JEROGLIFIC

en giii
sd NING! 1
Proc tra g1 1924
MÚSICA o t1

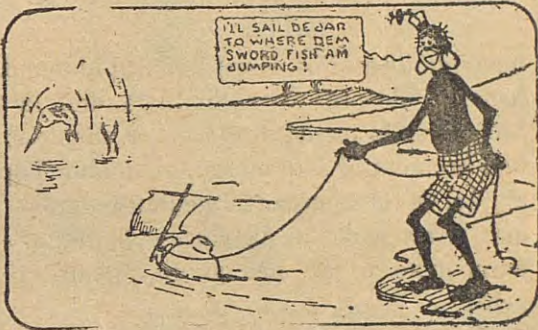
ENTRETENIMENT

5
4
3
2
1
19 20 21
16 17 18 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

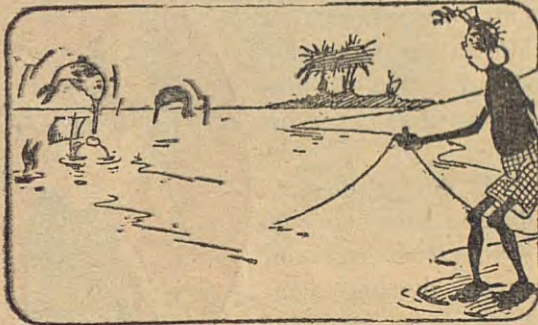
Solucions al número passat

Rodolins incomplets: En Pep Sirera ha notat que està molt debilitat. 2. Per treure el decaïment ha pres Reconstituent. 3. I tant i tant li ha provat que ha quedat quasi quadrat. Frase feta: Sortir de fogó. Entreteniment: Un cor. Jeroglífic: Hisenda que és mal guanyada, no tindrà gaire durada.

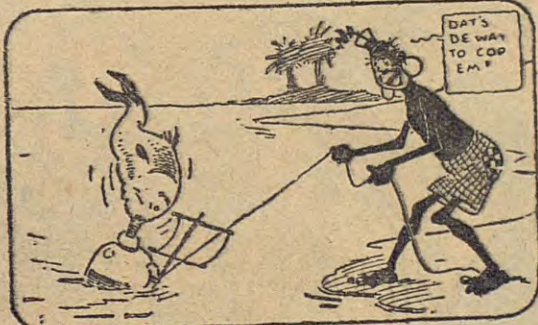
Unir els punts per ordre de numeració, sempre en línia recta encara que es passi per sobre d'altres punts o dues vegades pel mateix lloc.

Sistema molt «kolossal» per pescar peixos espasa

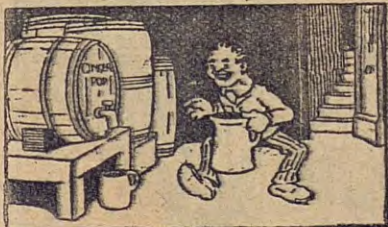

sense por de fer-se mal
ni anar massa lluny de casa

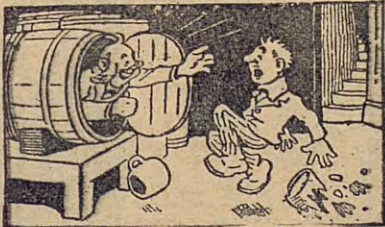

i pescá'ls de viu en viu
per poder-los fê a la brasa

(Del Chips)

Em faré un tip de cervesa ara que l'amo no em veu

— Verge Santa de l'Ajudal!
— T'he caçat; mala guineül

LA BOLA D'OS tragedia assiria

per SERRA MASSANA

EN Panx-ak-ontent xxxvi, rei d'Assiria, sofria horri-
blement de *spleen*. Per això, l'home — vull dir, el
rei — aprofitava qualsevol cosa per distreure's. Un dia,
en veure un joglar que als seus reials peus feia dansar

unes pilotetes d'òs, s'apoderà ràpidament d'una
d'elles i després d'examinar-la amb la més gran
atenció se la introduí a la boca, disposat a gastar
una brometa al seu metge, el doctor Espara-drap,
al qual envià a cercar immediatament. — Mira, noi,
què m'ha sortit a la cara — li digué. — Procura
curar-m'ho aviat, car si no, ja saps ço que t'es-
pera.

Heu de saber que
hi havia a Assiria
una sapientíssima llei
que condemnava a
mort a tot metge que
s'equivocava i més
encara si el metge era
real.

El doctor, després
d'examinar el *bulto*
i veient el cas mal
parat, demanà con-
sulta, car, així tin-

No cal dir
que ni ell ni els
altres metges
pogueren ende-
vinar quin mal
era aquell, puix

el rei es negava a obrir la boca, amb
tot i les ganes de riure que tenia en
veure el posat atònit d'aquell estol de
sapiències mèdiques.

Però com que les bromes van a
mitges, succeí que en un dels esforços
que el rei feia per aguantar-se el riure
es descuidà i s'empassà la bola amb
la més gran estupefacció de tothom;
tant d'ell, per les conseqüències que

dria, al menys, companys de fatigues si li tocava
el rebre.

tindria, com dels metges en veure curar-se tan de-
pressa un bony tan considerable.

(Acabarà)